

Palotai esküvő a XIX. sz. végén

Az emberélet fordulóihoz kötődő palotai hagyományok

A paraszti kultúra hagyományos szokásrendjének – a gazdasági élethez és az egyházhoz kapcsolódó szokások mellett – a harmadik meghatározó eleme az emberélet fordulóihoz kötődő szintén akár több száz évre visszanyúló szokások.

Régebben Rákospalotán a leányok korán férjhez mentek, 15-16 éves korukban „párta alá kerültek” a legalább fél évig tartó jegyességet, „mátkaságot” farsang idején követte a fiatal pár esküvője, sokszor a fél falut mozgósító lakodalma. Természetesen szigorú rendje volt a lánykérésnek, eljegyzésnek és az esküvőnek. Erre vonatkozóan (hála lelkes gyűjtőknek) igen sok feljegyzés, és egy palotai lakodalom teljes forgatókönyve maradt ránk. Természetesen örömteli nagy esemény volt a gyermekáldás. Sok szokás kötődik mind az újszülött körüli teendőkhöz, mind a gyermekágyas asszony segítéséhez. 8-9 komaasszony hordja az enniválót: kocsikeréknyi rétest, húslevest, s mindenféle tápláló és finomabbnál finomabb étkeket, hogy „még a kutyák is rétesen élnek” ezekben a napokban. Ugyanennyi koma is felkeresi ezekben a napokban az anyát és csecsemőjét. Ők persze nem ételt hoznak, hanem 1-1 koronát, forintot „gyuknak” az anya ágyába, amit természetesen a kicsinek szánnak. A gyerek első fürdető vizébe is 1-1 koronát csúsztat komámuram, hogy sok pénze legyen a gyerekeknek, amikor megnő. A pénz aztán a bábáé, aki a gyermeket fürdeti.

A keresztelés nagy lakomával jár. Ilyenkor a még lábadozó gyermekágyas anyja a sokféle „eszem-izommal” többnyire úgy elrontja a gyomrát, hogy utána még sokáig nyomja az ágyat.

Nagy lakoma, ajándékozás a szokás konfirmáció, illetve bérnálás alkalmával. Egy-egy családnak több bérma-fia, -lánya, illetve keresztygyermeké szokott lenni, így egy-egy ilyen ünnep az egész faluközösség ünnepe.

Palotai temetési szokásokról sajnos nem találhatók hitelt érdemlő feljegyzések, de itt is, mint mindenhol országszerte megadták a végtisztességet az elhunytak, nyilván felekezeti hovatarozása szerinti szokásokkal.